

Порівняльний аналіз каталогів Кхандро Нінгтік у повній антології Лонгчен Рабджама та Деге версії Нінгтік Ябжі Тартанга Тулку

Максим Сохацький ¹

¹ Інститут тибетської літератури
13 вересня 2025 р.

Анотація

Ця стаття порівнює каталоги (dkar chag) циклу Кхандро Нінгтік (mkha' 'gro snying thig), частини Нінгтік Ябжі (snying thig ya bzhi) у традиції Ньїнґма. Аналіз зосереджено на двох джерелах: повній антології Лонгчен Рабджама (sung bum dri med 'od zer), яка містить 26 томів та виданні Нінгтік Ябжі Деге від Тартанг Тулку (ye shes sde), яке містить 5 томів. Досліджується структура, зміст, текстові відмінності та контекст, що підкреслюють начення для текстологічних досліджень терма циклів Дзогчену (rdzogs chen).

Ключові слова: Кхандро Нінгтік (mkha' 'gro snying thig), Лонгчен Рабджам (klong chen rab 'byams), Нінгтік Ябжі (snying thig ya bzhi), Дзогчен (rdzogs chen), каталог (dkar chag).

Зміст

1 Вступ	3
2 Методологія	3
3 Аналіз	4
3.1 Структура	4
3.2 Збірка Лонгчена Рабджама	5
3.2.1 Історії лінії та біографії	5
3.2.2 Тантри та коментарі	5
3.2.3 Ритуальні практики та посвячення	5
3.2.4 Медитативні настанови	5
3.2.5 Практики Бардо	5
3.2.6 Захисні практики та практики життя	5
3.2.7 Йогічні практики	5
3.2.8 Інші практики та вчення	5
3.2.9 Допоміжні та додаткові тексти	5
3.3 Видання Дега	6
3.3.1 Історії лінії та біографії	6
3.3.2 Тантри та коментарі	6
3.3.3 Ритуальні практики та посвячення	6
3.3.4 Медитативні настанови	6
3.3.5 Практики Бардо	7
3.3.6 Захисні практики та практики життя	7
3.3.7 Йогічні практики	7
3.3.8 Інші практики та вчення	7
3.3.9 Допоміжні та додаткові тексти	7
4 Текстові відмінності	8
5 Метадані та контекст	9
6 Обговорення	9
7 Висновки	9
8 Додаток 1. Індекс Лонгчена Рабджама	10

1 Вступ

Кхандро Ньїнгтік є основним компонентом Ньїнгтіг Ябджі, збірки вчень Дзогчен, що приписуються Лонгчен Рабджама та іншим носіям лінії, які доповнювали терма Вімаламітри (Віма Нінгтік) і Падмасабхави (Кхандро Нінгтік) своїми коментарями. Змісти Кхандро Нінгтік з двох джерел — Сунгбум Дріме Озера (Лонгчена Рабджама, 26 томів) та видання Деге Нінгтік Ябжі Тартанг Тулку (Єше Де, 5 томів) — надають структурований огляд текстів цього циклу. Це порівняння аналізує структурну організацію, текстовий зміст та відмінності між двома показниками, підкреслюючи їх обсяг, розташування та значення для текстуальних досліджень. Існує версія Нінгтік Ябжі Адзома Друкпи, яка складається з 13 томів, ця версія є значно розширеною і не є предметом цього порівняння, а залишена на додаткове порівняльне дослідження. Ця стаття висвітлює виключно відмінності між ранніми, версіями, що були зроблені після оригінального відкриття терма Кхандро Нінгтік Пема Ледрел Цалом у 13 столітті.

2 Методологія

Аналіз базується на порівнянні документів:

- Збірка Лонгчен Рабджама (sung bum dri med 'od zer): Каталог Кхандро Нінгтік у п'ятому та шостому томах.
- Видання Деге від Тартанг Тулку (ye shes sde): Каталог у третьому та п'ятому томах.

Порівняння оцінює:

- Структурну організацію: Розташування розділів, томів та текстів.
- Охоплення змісту: Перелічені тексти, їх назви та тематична спрямованість.
- Текстові відмінності: Варіації в назвах, пропуски, доповнення або порядок.
- Метадані та контекст: Додаткова інформація, така як вступні зауваження, біографії або історії ліній походження.

3 Аналіз

3.1 Структура

Можна виділити спільну структуру для всіх версій Кхандро Нінгтік:

- Історії лінії та біографії (lo rgyus dang skyes rabs).
- Тантри та коментарі (rgyud dang ti ka).
- Ритуальні практики та посвячення (sgrub thabs dang dbang).
- Медитативні настанови (khrid yig dang ngo sprod).
- Практики Бардо (bar do).
- Захисні практики та практики життя (bka' srung dang srog sgrub).
- Йогічні практики (rnal 'byor).
- Інші практики та вчення (gzhan don dang rtags bstan).
- Допоміжні та додаткові тексти (gzhan dang lag 'grig).

3.2 Збірка Лонгчена Рабджама

3.2.1 Історії лінії та біографії

3.2.2 Тантри та коментарі

3.2.3 Ритуальні практики та посвячення

3.2.4 Медитативні настанови

3.2.5 Практики Бардо

3.2.6 Захисні практики та практики життя

3.2.7 Йогічні практики

3.2.8 Інші практики та вчення

3.2.9 Допоміжні та додаткові тексти

3.3 Видання Деге

3.3.1 Історії лінії та біографії

Тут представлені історії лінії та біографії.

- 001 Огляд ліній та пророцтво (mkha' 'gro snying thig gi kha sbyang).
- 002 Історія лінії вчителів Великої Досконалості Кхандро Нінгтік (rdzogs pa chen po mkha' 'gro snying tig gi bla ma brgyud pa'i lo rgyus).
- 015 Загальна історія циклу (mkha' 'gro snying thig gi lo rgyus).
- 016 Перший заповіт Будди (sangs rgyas kyi 'das rjes dang po).
- 017 Другий заповіт Будди (sangs rgyas kyi 'das rjes gnyis pa).
- 018 Третій заповіт Будди (sangs rgyas kyi 'das rjes gsum pa).
- 108 Історія (lo rgyus).
- 110 Біографія та пророцтво Падми Ледрел Цала (pad+ma las 'brel rtsal gyi skyes rabs dang / lung bstan bzhugs lags pas gzigs pa).
- 112 Пророцтво про спадкоємця Легна (rgyal sras legs pa'i lung bstan).
- 114 Історія, складена Г'юнгом Переможцем (lo rgyus rgyal ba g.yung gis mdzad pa).
- 115 Поклоніння, висловлене Г'юнгом Тонпою (g.yung ston pas gsungs pa'i phyag 'tshal).
- 116 Історія Г'юнга (g.yung gi lo rgyus).
- 120 Пророцтво про учнів лінії (brgyud 'dzin gyi slob bu'i lung bstan).
- 122 Пророцтво про тулку Легна (sprul sku legs pa lung bstan pa).
- 125 Коштовний вінок історії Кхандро Нінгтік (mkha' 'gro snying thig gi lo rgyus rin po che'i phreng ba).

3.3.2 Тантри та коментарі

- 001 ().

3.3.3 Ритуальні практики та посвячення

- 001 ().

3.3.4 Медитативні настанови

- 001 ().

3.3.5 Практики Бардо

- 001 ().

3.3.6 Захисні практики та практики життя

- 001 ().

3.3.7 Йогічні практики

- 001 ().

3.3.8 Інші практики та вчення

- 001 ().

3.3.9 Допоміжні та додаткові тексти

- 001 ().

4 Текстові відмінності

- **Спільні тексти:** Шість тантр (btags grol gyi rgyud drug), тики, настанови (thod rgal gyi don khrid nor bu'i snying po).
- **Унікальне в Sungbum:** *dbang gong ma gsang dbang shes dbang tshig dbang gsum gyi sa ma 'grel*, стислі ритуали.
- **Унікальне в Деге:** *g.yung ston pas gsungs pa'i phyag 'tshal, gter srung ldang lha'i sgrub thabs, kha skong* (наприклад, *yang gsang mkha' 'gro snying tig gi khrid yig*).
- **Назви:** Варіації, наприклад, *snying po gsal ba'i me long zhes bya'i khrid* (Sungbum) проти *snying thig gsang ba'i yang bcud snying po gsal ba'i me long* (Деге).
- **Порядок:** Sungbum компактніший, Деге складніший із *e pa, waM pa, kha skong*.

5 Метадані та контекст

- **Sungbum:** Включає зображення вчителя (ston pa 'jam dpal 'jigs skyob kyī snang brnyan), каталог (dri med 'od zer gyi gsung 'bum deb lnga pa), підкреслює авторство Лонгчен Рабджама.
- **Деге:** Розширені історії (lo rgyus rin po che'i phreng ba), без вступних зауважень, але з ширшим контекстом, можливо, від пізніших утримувачів.

Порівняння: Sungbum пов'язаний із Лонгчен Рабджамом, Деге відображає ширший редакційний обсяг.

6 Обговорення

- **Sungbum:** Стислий, авторитетний, відображає систематизацію Лонгчен Рабджама.
- **Деге:** Розширений, із додатковими текстами, можливо, від регіональних традицій.
- **Наслідки:** Sungbum для дослідників Лонгчен Рабджама, Деге для практиків із ширшим спектром ритуалів.

7 Висновки

Каталоги Кхандро Нінгтік мають спільну основу, але різняться обсягом і організацією. Sungbum компактний, Деге розширений, що відображає різні редакційні підходи та підкреслює динаміку традицій Ньїнґма.

8 Додаток 1. Індекс Лонгчена Рабджама

001 ston pa 'jam dpal 'jigs skyob kyi snang brnyan [cha] Зображення вчителя Манджушрі Захисника від страху 002 dri med 'od zer gyi gsung 'bum deb lnga pa mkha' 'gro snying thig gi dkar chag [toc] Каталог п'ятої книги зібрання творів Безплямного сьйва: Кхандро Нінгтік 003 mkha' 'gro snying thig gi kha byang [txt] Опис Кхандро Нінгтік 004 mkha' 'gro snying thig gi bla ma brgyud pa'i lo rgyus [txt] Історія лінії гуру Кхандро Нінгтік 005 btags grol gyi rgyud drug [txt] Шість тантр звільнення через носіння 006 btags grol snying po'i rgyud [cha] Тантра суті звільнення через носіння 007 gcig shes kun grol gyi rgyud [cha] Тантра одного знання, що звільняє все 008 yang tig gser gyi 'bru gcig pa'i rgyud [cha] Тантра існування золотого складу Янгті 009 sras gcig sa bon gyi rgyud [cha] Тантра єдиного насіння спадкоємця 010 rang byung rig pa'i rgyud [cha] Тантра самовиниклого усвідомлення 012 'bras bu yongs rdzogs chen po'i rgyud [cha] Тантра великої повної досконалості плоду 013 btags grol gyi rgyud drug gi ti ka [txt] Тіки до шести тантр звільнення через прикріплення 014 btags grol snying po'i ti ka [cha] Тіка до суті звільнення через прикріплення (носіння) 015 gcig shes kun grol gyi ti ka [cha] Тіка до одного знання, що звільняє все 016 yang tig gser gyi 'bru gcig gi ti ka) [cha] Тіка до однієї золотої суттєвої краплі 017 sras gcig sa bon rgyud gcig gi gyi ti ka gsal byed nor bu'i phreng ba [cha] Тіка до тантри єдиного сина – насіння: Освітлююча гірлянда дорогоцінностей 018 rang byung rig pa'i ti ka gsal byed dung gi spar khab [cha] Тіка до самовиниклого усвідомлення: Освітлюючий раковинний цвях 019 'bras bu yongs rdzogs rgyud kyi ti ka gsal byed dri med snying po [cha] Тіка до тантри повної досконалості плоду: Освітлююча безплямна сутність 020 mkha' 'gro snying thig gi lo rgyus [txt] Історія Кхандро Нінгтік 021 sangs rgyas kyi 'das rjes gsum [txt] Три спадки Будди 022 btags grol don khrid [txt] Настанови значення звільнення через прикріплення 023 bde gshegs rigs lnga sgrub thabs [txt] Методи досягнення п'яти сімей просвітлених 024 bde gshegs rigs lnga'i phyi sgrub [cha] Зовнішнє досягнення п'яти сімей просвітлених 025 bde gshegs rigs lnga'i nang sgrub [cha] Внутрішнє досягнення п'яти сімей просвітлених 026 smin byed don gsal sgron me zhes bya ba spros bcas bum pa'i dbang [txt] Лампа, що освітлює значення дозрівання: Розроблена ваза посвяти 027 dbang khrid nor bu sgron gsal [txt] Настанови посвяти: Дорогоцінна лампа, що освітлює 028 gsang dbang [cha] Таємна посвята 029 shes rab kyi dbang [cha] Посвята мудрості 030 tshig dbang rin po che [cha] Дорогоцінна посвята слова 031 gsang dbang lus dkyil ngo sprod [cha] Вступ до мандали тіла таємної посвяти 032 shes rab yum gyi mkha' ngo sprod [cha] Вступ до неба матері мудрості 033 dbang gi rgyab yig lag len [cha] Задній текст посвяти: Практика 034 dbang gong ma gsang dbang shes dbang tshig dbang gsum gyi sa ma 'grel [txt] Коментар до самай трьох вищих посвят: таємної, мудрості та слова 035 dang po gsang dbang gi sa ma 'grel [cha] Коментар до самай першої таємної посвяти 036 shes rab ye shes kyi sa ma 'grel [cha] Коментар до самай мудрості примордіальної мудрості 037 tshig dbang gi sa ma 'grel [cha] Коментар до самай посвяти слова 038 bde gshegs rigs lnga'i mchod 'bul [txt] Підношення п'яти сімей просвітлених

039 mkha' 'gro'i las byang tshogs mchod rtsar phreng [txt] Ритуал дій дакині: Гірлянда накопичення підношень 040 dbang sgrub dang bum pa sgrub thabs [txt] Методи досягнення посвяти та вази 041 snying thig gsang ba bla med kyi dbang don gsal ba'i rgyab yig gsang ba [txt] Таємний задній текст, що освітлює значення найвищої таємної посвяти Нінгтік 042 dbang bzhi'i go rim tho yig [txt] Список порядку чотирьох посвят 043 dbang gi rim pa khrid du bskur lugs [txt] Стиль надання настанов етапів посвяти 044 rtsal dbang ti ka rig pa'i sgron ma [txt] Тіка до посвяти сили: Лампа усвідомлення 045 thod rgal gyi khyad par dbang lnga [txt] П'ять посвят особливого тодґалу 046 DAK+ki'i gtor ma'i rim pa [txt] Етапи торми дакині 047 DAK+ki'i tshogs mchod [txt] Підношення накопичення дакині 048 dbang gi rgyab yig [txt] Задній текст посвяти 049 dbang gi tho yig [txt] Список посвяти 050 mkha' 'gro snying thig gsang dbang gi lhan thabs [txt] Допоміжна практика таємної посвяти Кхандро Нінгтік 051 DAK+ki'i dus gnad: gnad 'bebs shi sa spyi gnad bla rdo [txt] Ключові моменти часу дакині: Ключові удари, мирні, загальні ключі, лама ваджра 052 mkha' 'gro ma'i nor sgrub gter gyi bum pa [txt] Ваза скарбу досягнення багатства дакині 053 thod rgal gyi don khrid nor bu'i snying po [txt] Настанови значення тодґалу: Дорогоцінна сутність 054 snying po gsal ba'i me long zhes bya'i khrid [txt] Настанови дзеркала, що освітлює сутність 055 khrid rgyab lung gi phreng ba [txt] Гірлянда пророцтв задніх настанов 056 lag khrid gnad kyi man ngag pra khrid du bstan pa [txt] Настанови вручну: Ключові настанови, показані як тонкі настанови 057 mkha' 'gro snying tig gi rtags yig tshad yig [txt] Літери знаків і мір Кхандро Нінгтік 058 snying thig chen mo'i rgyab chos kyi rtsa ba [txt] Корінь заднього вчення великого Нінгтік 059 snying thig gsang ba'i yang bcud snying po gsal ba'i me long [txt] Дзеркало, що освітлює суттєву сутність таємної суті Нінгтік 060 rnal 'byor bzhi las lta ba'i rnal 'byor [txt] Йога перегляду з чотирьох йог 061 thun bzhi'i rnal 'byor las sgom pa'i rnal 'byor [txt] Йога медитації з чотирьох йог 062 rnal 'byor bzhi las spyod pa'i rnal 'byor dang 'bras bu'i rnal 'byor gnyis [txt] Йога поведінки та йога плоду з чотирьох йог 063 zhus len bdud rtsi gser 'phreng [txt] Золотий ланцюг нектару запитів і відповідей 064 zhal gdams gsang ba'i dum bu [txt] Фрагмент таємних усних настанов 065 gnad kyi gdams pa lnga pa [txt] П'ять ключових настанов 066 DAK+ki'i lam 'bras kyi skor [txt] Цикл шляху та плоду дакині 067 zhal gdams gnad kyi phreng ba [txt] Гірлянда ключових усних настанов 068 DAK+ki'i gnad thig [txt] Крапля ключів дакині 069 rdo rje chu 'thung [txt] Ваджрне пиття води 070 zhi ba bar do lam gyi mtshan nyid [txt] Ознаки мирного бардо шляху 071 khro ba bar do gnad kyi sgron ma [txt] Лампа ключів лютої бардо 072 bar do'i gdams pa 'byung ba 'dus pa 'bral ba rtags kyi rim pa [txt] Настанови бардо: Етапи знаків роз'єднання зібраних елементів 073 'chi kha'i bar do'i gsal 'debs [txt] Ясна декламація бардо смерті 074 chos nyid bar do'i yon tan [txt] Якості бардо дгарми 075 bar do'i ngo sprod [txt] Вступ до бардо 076 'od gsal [txt] Ясне світло 077 ston pa gzhon nu rnam rol gyi snang brnyan [cha] Зображення вчителя – юнака прояву 078 dri med 'od zer gyi gsung 'bum deb drug pa mkha' 'gro snying thig gi dkar chag (Каталог постої книги зібрання творів Безплямного саява: Кхандро Нінгтік) [toc] 079 mkha' 'gro'i gtum mo khyad par can [txt] Практика туммо 080 'byung ba rdo'i

bcud len [txt] Екстракція суті елементів з каменю 081 DАk+ki snying tig gi
 bka' srung dpal srog sgrub nag mo'i srog len [txt] Екстракція життя славної
 чорної досягнення життя захисниці Кхандро Нінгтік 082 srog sgrub nag mo'i
 sgrub thabs dang srog dbang [txt] Метод досягнення та посвята життя чорної
 досягнення життя 083 snying tig gi bla ma'i rnal 'byor [txt] Гурпу-Йога Нінгтік
 084 bla ma'i rnal 'byor gyi phyi nang gsang gsum [txt] Зовнішня, внутрішня
 та таємна йога гурпу 085 khregs chod ngo sprod mtha' grol klong yangs [txt]
 Вступ до трегчод: Звільнення кінця, просторий простір 086 rtsal dbang [txt]
 Посвята сили 087 thig le dangs snyigs 'byed pa dang rigs rgyud bzhag thabs
 kyi lag len [txt] Практика розрізнення чистої та нечистої краплі та метод
 розміщення сімейної лінії 088 sprul sku bzhag thabs [cha] Метод розміщення
 тулку 089 bar do'i ngo sprod [txt] Вступ до бардо 090 bar do'i mtshan nyid
 bshad pa dang skye gnas rnam kyi rgyu bstan pa [txt] Пояснення ознак бардо
 та причин місць народження 091 btags grol phran drug gi ti ka [txt] Тіки
 до шести дрібних звільнень через прикріплення 092 rta mgrin yab yum gyi
 lus dkyil [txt] Мандала тіла батьків Хаяґріви 093 DАk+ki'i rkyang sgrub
 [txt] Одиночне досягнення дакині 094 mkha' 'gro sngags kyi lde mig [txt]
 Ключ мантри дакині 095 snying thig gi bdud rtsi phyag mchod [txt] Ручне
 підношення нектару Нінгтік 096 rtags yig dang tshad kyi yi ge [txt] Літери
 знаків і мір 097 DАk+ki'i dril sgrub gsang ba snying gi dum bu [txt] Згорнуте
 досягнення дакині: Таємний фрагмент серця 098 DАk+ki'i lus dkyil chen mo
 [txt] Велика мандала тіла дакині 099 pad+ma las 'brel rtsal gyi skyes rabs
 dang lung bstan [txt] Історія народження та пророцтво Падми Ледрел Цала
 100 gter gyi kha byang [txt] Опис скарбу 101 mkha' 'gro snying tig gi lag 'grig
 [txt] Практичне розташування Кхандро Нінгтік 102 lo rgyus rgyal ba g.yung
 gis mdzad pa [txt] Історія, складена переможцем Г'юнг 103 g.yung ston pas
 gsungs pa'i phyag 'tshal [txt] Поклон, сказаний Г'юнг 104 g.yung gi
 lo rgyus [txt] Історія Г'юнга 105 'pho ba [txt] Пхова 106 gter srung ldang lha'i
 sgrub thabs [txt] Метод досягнення захисника скарбу Лданг Лха 107 gsang
 zab mkha' 'gro snying thig gi gsol 'debs [txt] Таємна глибока молитва Кхандро
 Нінгтік 108 brgyud 'dzin gi slob bu'i lung bstan [txt] Пророцтво учня лінії 109
 mkha' 'gro snying thig gi cha rkyen lha mo lnga'i tshe sgrub [txt] Досягнення
 життя п'яти богинь умов Кхандро Нінгтік 110 sprul sku legs pa lung bstan pa
 [txt] Пророцтво тулку Легпа 111 mkha' 'gro snying thig las srog sgrub nag mo'i
 gtor dbang [txt] Торма посвяти чорної досягнення життя з Кхандро Нінгтік
 112 mkha' 'gro yang tig gi dbang bskur ba'i lag len mkha' 'gro snying thig gi
 dkyil 'khor bri tshul [txt] Практика надання посвяти Кхандро Янгтік: Стиль
 малювання мандали Кхандро Нінгтік 113 mkha' 'gro snying thig gi lo rgyus
 rin po che'i phreng ba [txt] Дорогоцінна гірлянда історії Кхандро Нінгтік
 114 rdzogs pa chen po mkha' 'gro snying tig gi khrid yig [txt] Настановний
 текст Великої Досконалості Кхандро Нінгтік 115 mkha' 'gro snying thig par
 du sgrub tshul gyi dkar chag [toc] Каталог стилю друку Кхандро Нінгтік